

Udveksling af ansatte er afveksling. På Hovedbiblioteket (Københavns Kommunes Biblioteker) og Det Samfundsvidenskabelige Fakultetsbibliotek (KUBIS Samf) bytter man medarbejdere. Ideen er at øge arbejdsglæden, give bedre forståelse af forholdene på eget bibliotek, sikre idéer til nye tiltag og skabe videndeling på tværs af institutioner.

Udvekslingen begyndte i september 2009 med en medarbejder fra KUBIS Samf og en medarbejder fra Hovedbiblioteket. De var 4 timer ugentligt hver især på arbejde på den anden institution, hvor de var med på vagter, deltog i møder og var på rundtur i organisationerne. Udgangspunktet var, at arbejdet skulle foregå i frontlinien – tæt på brugerne af de to institutioner – for herigenem at få bedre indsigt i primært de studerendes adfærd og spørgsmålstyper, da man begge steder enten primært betjener studerende eller som del af en heterogen brugergruppe har rigtig mange studerende.

Der har undervejs været talt om muligheden for at indgå i samarbejdsprojekter, men tiden for de udvekslede medarbejdere har ikke været til at kunne bære denne opgave også. Det er dog blevet til undervisning af den anden institutions medarbejdere i e-ressourcer og udveksling af konkrete forhold omkring f.eks. materialevalg. Herudover har udvekslingen også fungeret som spydspids for kontakter på øvrige områder, hvor der har været flere medarbejdere på besøg hos udvekslingspartneren.

De to deltagende medarbejdere har begge peget på, hvor lærerigt forløbet har været. Inspiration har i mere eller mindre organiseret form dryppet videre ud i de respektive huse, som et friskt pust udefra. Der er i evalueringssammenhæng blevet peget på meget konkrete forhold i det to huse, som ikke nødvendigvis skal eller kan laves om – f.eks. indretning, serviceniveau, undervisningsforhold og materialer. Disse input er dog rigtig gode 'diskussionsstartere' i forhold til, om gamle mønstre

trænger til en gennemluftning, eller om forholdene er gennemtænkte, som de nu er. Det har ikke overraskende peget på forskelle mellem forskningsbiblioteker og folkebiblioteker blandt andet i kundegrupperne og materialernes faglige niveau, men også på områder hvor services fra HB i høj grad vil være relevant at promovere på KUBIS Samf. Der igangsættes derfor i det nye år et projekt med at få præsenteret skønlitteratur og musikmaterialer i fysisk og elektronisk form på KUBIS Samf, som en fremskudt HB reklame- og tilbudssøjle.

Hele baggrunden for udvekslingen har været "det gør vi bare!" Hvad så videre frem? Ordningen har ifølge partnerne fungeret tilfredsstillende, og i det små givet et sådant udbytte, at den næste år fortsætter med to nye medarbejdere. Men det behøver jo ikke stoppe dér – hvad med andre relevante institutioner, som både fagligt, kundegruppemæssigt og geografisk kunne være interessante at lege med?

Piet Dahlstrøm-Nielsen, Københavns Kommunes Biblioteker pietda@kff.kk.dk

Brugerkaravanen stiller spørgsmålene. Programgruppen "Mødet med Brugeren" under DEFF sætter særligt fokus på, hvordan biblioteksmedarbejdere og ledere konkret kan inddrage brugere i arbejdet med at styrke nutidens biblioteksservice og skabe fremtidens biblioteker. Til foråret kommer næste tiltag, når "Brugerkaravanen" rammer Aalborg, Odense, Århus og København. På de lokale rejsedage bliver Brugerkaravanens deltagere taget med på en guidet tur til "brugerland". Gennem denne fysiske rejse tillæres og afprøves forskellige konkrete metoder og tilgange. Som deltager får man muligheden for at være "antropolog for en dag" og afprøve metoder, som blandt andre, deltagerobservation og gruppeinterviews. Der sættes fokus på, hvordan man stiller de spørgsmål, der skaber indblik i brugere og ikke-brugeres ønsker og behov. Herigen-

nem får deltagerne redskaber, i form af simpelt tilgængelige metoder, der kan inddrages i den daglige praksis.

Bibliotekslogik bliver vendt til brugerlogik og danner basis for en ny tilgang til inddragelse af de lokale brugere i udvikling, tilpasning og evaluering af bibliotekets service. Den fælles rejse stopper dog ikke der. Den lokale brugerkaravane bliver fulgt af en fælles temadag. Her bliver der arbejdet med nye tilgange og nyhervervede indsigter. Ekspertter vil binde trådene sammen, så alle deltagere, medarbejdere og ledere, i en udviklings-session kan bidrage til udvikling af relevant biblioteksservice i fremtiden.

Brugerkaravanens kursusdage og den efterfølgende fælles temadag henvender sig til alle biblioteksmedarbejdere: IT- og web-medarbejderen, lederen og informationsmedarbejderen, samt til medarbejdere på såvel gymnasie-, UC, og universitetsbiblioteker. Tag del i Brugerkaravanen når den når dit lokalområde: Århus d. 15. marts, København d. 25. marts, Odense d. 8. april og Aalborg d. 22. april. Karavanen afsluttes med en fælles temadag i Århus d. 3. maj.

Christina Vega, projektassistent, Brugerkaravanen cvpe@kb.dk

Bibliotek på brugernes præmisser
Ekspertter fra hele landet var samlet da DEFF's programgruppe Mødet med Brugeren for nylig inviterede til workshop om brugen af web 2.0 og sociale teknologier på de danske fag- og forskningsbiblioteker.

Det er det legende element i teknologierne, som skal være med til at berige bibliotekerne. Disse nye teknologier giver flere virkemidler, og gør samtidig bibliotekerne mere interessante, da de appellerer bredere end til blot biblioteksbrugere. Og netop her har vi noget at lære. I forbindelse med workshoppen havde programgruppen undersøgt DEFF-bibliotekernes strategier for at få et klarere billede af brugerbegrebet. Det viste sig, at forskningsbibliotekerne, og særligt de store uddannelsesinstitutioner, nærmest har reduceret begrebet til STÅ (studererårsværk), hvilket ligger meget langt fra det brugerbillede, de indbudte eksperter tegnede af studerende og forskere i dagens Danmark.

Workshoppens kreative udfald bød på mulige tiltag i alle afskygninger, som de enkelte biblioteker kan have stort udbytte af at arbejde videre med. De mange gode ideer blev på dagen samlet i en matrix efter implementeringstid og værdiskabelse for brugerne. For eksempel blev det foreslået at brugerne skal have mulighed for at sende sms eller bluetooth fra søgestation til brugerens mobile enhed samt at kunne sende til lånerens Refworks eller anden referencehåndtering. Det blev også foreslået at visualisere bibliotekets mange interne processer f.eks. ved at reklamere for nye bøger, som er på vej, mest brugte emneord i denne uge eller top 100 over populære bøger.

Deltagerne blev allerede tidligt på dagen bedt om at tænke ud af boksen og ikke lade sig begrænse i sine forslag til implementering af web 2.0 og sociale teknologier på bibliotekerne, hvilket de bestemt heller ikke gjorde. Et af de mange forslag lød på at oprette et institut for "digital knowledge management" samt lave fysiske varmespor i bibliote-

ket, så brugerne kan se hvor deres venner og kollegaer har færdes. Generelt var deltagerne enige om, at bibliotekernes lokale licenser er en begrænsning, når man søger at møde brugernes behov. Projekter som "Mit bibliotek", personlige digitale logbøger og single sign on blev således vurderet til at have høj værdiskabelse for brugerne. I en perfekt verden ville bibliotekerne ligeledes have diverse informationer om brugerne, så de kunne imødekomme den usikkerhed, som kan præge bibliotekernes brugere. For eksempel kunne brugerne få oplysninger om, hvorvidt andre fra ens netværk også har læst bestemte bøger og vurderet dem relevant. Dermed ville bibliotekerne også møde brugernes behov for at spare tid.

Andre forslag blev vurderet til at have en lavere værdiskabelse for brugerne, og dermed mindre relevante, selv om en kort implementeringsfase synes tillokkende. Det gjaldt blandt andet "bogdating", hvor brugerne kan se hvem der tidligere har lånt denne bog og evt. få en besked på mobilen, når denne person er på biblioteket. Af mere faglige projekter blev det foreslået at hive emneord ud af dagens nyheder og henvise til videre læsning i samlingen samt at anbefale nye bøger, når brugeren afleverer de gamle. Ekspertterne på workshoppen var af den holdning, at der bør ske tiltag på området hurtigt, hvis man vil fange specielt de yngre brugere. Dette kom blandt andet til udtryk i de mange forslag af høj værdiskabelse samt kort implementeringsfase. Det er programgruppens plan at arbejde videre med materialet fra dagen og sende en række konkrete projekter i udbud med vægt på brugerlogik frem for bibliotekslogik. De mange input til konkrete tiltag kan læses på gruppens wiki på <http://snurl.com/mmb2.0workshop>, hvor man også kan læse mere om programgruppens mange projekter.

Rikke Nørgaard Nielsen, Mødet med Brugere, DEFF ekkir@sol.dk

Prisopgave som bogudgivelse.
Før nytår uddelte Dansk Bibliotekshistorisk Selskab på NOVO NORDISK LIBRARY sin pris på 20.000 kr. til lektor Carl Gustav Johannsen, Danmarks Biblioteksskole for hans besvarelse af den udskrevne prisopgave om erhvervslivets biblioteker i Danmark. Uddelingen skete samtidig med præsentationen af Carl Gustav Johannsens bog: *Firmabiblioteker i Danmark 1945- 2007*, der er en bearbejdning af prisopgavebesvarelsen. Det er den første samlede fremstilling af bibliotekerne på dette samfundsområde.

I næste nr. af REVY præsenterer forfatteren de aspekter i bogen, som handler om relationerne mellem forskningsbibliotekssektoren og firmabibliotekerne. Den smukke bog på 184 sider er layoutet af Jeanette Hendeliowitz og kan bestilles hos Bibliotekshistorisk selskabs kasserer, Johs. Balslev på mail balslev@fakse-ldp.dk. Bogen koster 200 kr.

Steen Bille Larsen, Det Kongelige Bibliotek sbl@kb.dk

Petit er nyheder og aktuelle sager. Vi dækker biblioteker, projekter, navne, arrangementer, ideer, trends, bogudgivelser, læserindlæg og en masse andet. Send stort, mindre og meget småt til redaktionen revyredaktion@cbs.dk